

Fra: Syklistenes Landsforening
Til: Transport- og kommunikasjonskomiteen

Innspill til statsbudsjett 2024: transport og kommunikasjon

Syklistenes Landsforening, SLF, er Norges eneste landsdekkende medlemsorganisasjon for hverdags sykling. Foreningen ble grunnlagt i 1947 og har siden vært en viktig pådriver for å bedre sykkelforholdene i Norge. I dag har vi 6000 medlemmer og 19 lokallag.

Våre innspill

10 % til aktiv transport

God tilrettelegging for gåing og sykling gir gevinster for folkehelse, miljø og arealbruk. Smart investering i aktiv transport, kan spare staten store penger i reduserte helseutgifter og veiutbygging. Potensialet er stort, og el-sykkelen er en «game-changer» for hverdags sykling i Norge. Budsjettforslaget 2024 anslår at det skal bygges 26,3 km ny gå- og sykkelinfrastruktur. Det er langt fra tilstrekkelig. For å oppnå de nasjonale målene på 8 % sykkelandel nasjonalt, 20 % i byområdene, og 80 % gåing og sykling til skoler, forutsettes trygge, effektive og sammenhengende sykkelnett.

- **Syklistenes Landsforening foreslår at Stortinget ber regjeringen om at minst 10 % (4 mdr. kr) av veimidlene øremerkes aktiv transport. I budsjettet synliggjøres hvor mye midler som går til hver av de tre transportformene gange, sykkel og kollektivtrafikk (post 1320/30 og 1332/66).**

Tryggere skoleveier og nærmiljø

Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljøer er en viktig søknadsbasert ordning etablert i 2022. Kommuner kan søke om midler til tiltak for å nå de nasjonale målene om at 80% av barn og unge skal sykle eller gå til skolen. Kommunene kan bruke midlene til blant annet fartsreducerende tiltak, sykkelparkering eller etablering av hjertesoner. Til tross for lav kjennskap til den nye ordningen ble det i det første året søkt om 200 millioner kroner til 340 ulike tiltak i 157 kommuner. Ønsket og behovet for trygge skoleveier og oppvekstmiljø er stort, og midler må følge med for at barn og unge skal vokse opp med mulighet for å bevege seg trygt på egen hånd.

- **Syklistenes Landsforening foreslår at Stortinget ber regjeringen at tilskuddsordningen økes til 250 mill. kr (post 1320/66).**

Driftsstøtte

Syklistenes Landsforening spiller en viktig rolle i arbeidet for å øke sykkelandelen i hele landet. Foreningen har en unik posisjon som landets eneste organisasjon med utelukkende fokus på syklist og myke trafikanters hverdag. For å lykkes med sykkelsatsingen trengs en mer målrettet innsats. Tilskuddet til Syklistenes Landsforening har i stort sett vært uforandret siden 2015, og i forslaget til statsbudsjett for 2024 er det lavere enn KPI-utviklingen for samme periode. En høyning vil være viktig for at foreningen skal kunne bidra til økt måloppnåelse i samferdselspolitikken. Tilskuddet vil bidra til å utvikle foreningens kompetansehubs for sykkel som transportmiddel, bl.a. innen trafiksikkerhet, fremkommelighet og miljø. I 2024 ønsker foreningen å etablere et sykkelnettverk for kommuner, som skal bidra til erfaringsutveksling, kompetanseheving og mer effektivt arbeid med å tilrettelegge for sykling i kommunene. Foreningen vil også bygge videre på arbeidet med sertifiseringsordningen Sykkelvennlig arbeidsplass, trafiksikkerhetskampanjen Synlig syklist og sykkelkurser for minoritetsgrupper. En reell økning i driftstilskuddet vil gi foreningen økt kapasitet i rollen som pådriver, høringsinstans og rådgiver til statlige og kommunale aktører om hvordan øke andelen aktiv transport.

- **Syklistenes Landsforening foreslår at Stortinget ber regjeringen at støttet økes med 1,5 mill. kr til 6 mill. kr (post 1300/71).**

Tidfest de nasjonale målene for økt aktiv transport til 2030

Syklistenes Landsforening støtter de tre nasjonale målene for økt aktiv transport (8 pst. sykkelandel nasjonalt, 20 pst. i byområdene, og 80 pst. gåing og sykling til skoler). De er hensiktsmessige, realistiske og viktige.

- **Syklistenes Landsforening foreslår at Stortinget ber regjeringen om å tidfeste målene til 2030.**

Etabler et tverrdepartementalt sekretariat for aktiv transport

Det er behov for å se sammenhenger mellom veiinfrastruktur og andre områder.

Veiinfrastrukturen legger rammer for hvordan vi beveger oss, hvor mye areal som skal brukes til mobilitet og hvor store utslipp som kan aksepteres. I tillegg til Samferdselsdepartementets mål har Helse- og omsorgsdepartementet mål innen fysisk aktivitet og Klima- og miljødepartementet en rekke mål som økt aktiv transport kan bidra til å nå.

- **Syklistenes Landsforening foreslår at Stortinget ber regjeringen om å sette av 10 mill. kr for å etablere et tverrdepartementalt sekretariat for aktiv transport (ny post).**

Syklistenes Landsforening takker for muligheten til å gi innspill til statsbudsjettet. Vi støtter den fortsatte satsingen på byvekstavtaler, og at Statens vegvesen skal vurdere endringer i regelverk og håndbøker (SD budsjettforslag s. 82).

Ta gjerne kontakt om dere har spørsmål:

Eline Oftedal, generalsekretær, eline@syklistforeningen.no, 922 06 954

Emil Rensvala, fagsjef, emil@syklistforeningen.no, 412 134 84

Jakob Bernhard, faglig rådgiver, jakob@syklistforeningen.no, 413 202 72

Vedlegg: Tabell

Post	Sak	SD budsjett (mill. kr.)	SLF forslag (mill. kr.)	Kommentar
1300/71	Tilskudd til trafikksikkerhetsformål	4,5	6	Syklistenes Landsforening har en viktig rolle i arbeidet med å øke sykkelandelen både i byene og på landsbasis, og nullvisjonen (trafikksikkerhet).
1300/73 (ny)	Tilskudd til økt aktiv transport	-	4	En ny tilskuddsordning skal bidra til å styrke lokalt og nasjonalt arbeid for bedre folkehelse gjennom økte aktive transport (gåing og sykling), i regi av interesseorganisasjoner.
1320/01	Driftsutgifter: Sykkelprosjekt	-	5	Statens vegvesen skal etablere en midlertidig prosjektgruppe for nye grep som fører til høyere måloppnåelse når det gjelder aktiv transport.
1320/01	Driftsutgifter: Inspisering av sykkelveinett	-	5	Statens vegvesen skal inspisere og utbedre gang- og sykkelveinettet langs riksvei. For å nå nullvisjonen for drepte og hardt skadde, er det prioritert at nye grep tas for å bedre ta vare på og utvikle allerede eksisterende sykkelinfrastruktur. I perioden 2010-2019 ble 45 % av sykkelvegnettet inspisert og utbedret.
1320/01	Driftsutgifter: Sykkelpilotprosjektet	-	0,5	Statens vegvesen skal videreføre sykkelpilotprosjektet, som skal prøve ut og samle kunnskap av nye sykkeltiltak.
1320/30	Riksveiinvesteringer: Mindre investeringstiltak	- (tot. 4 714, i hovedsak til annet)	1 000	Det settes av 1 mrd. kr. for utarbeidelse av gange- og sykkeltiltak langs riksvei. Det skal synliggjøres hvor mye midler som kanaliseres til hver av de tre transportformene gange, sykkel og kollektivtrafikk.
1320/30	Riksveiinvesteringer: byvekstavtaler	- (tot. 730, i hovedsak til kollektivtrafikk)	1 000	Det settes av 1 mrd. kr. for utarbeidelse av gange- og sykkeltiltak langs riksvei i byområder som er omfattet av byvekstavtaleordningen. Det skal synliggjøres hvor mye midler som kanaliseres mot enhver av de tre transportformene gange, sykkel og kollektivtrafikk.
1320/63 (ny)	Tilskuddsordning for økt aktiv transport i kommuner og fylkeskommuner	-	100	Inntil 2020 fantes en tilskuddsordning for sykkeltiltak i kommuner og fylkeskommuner. Etter at den forsvant har kommuner og fylkeskommuner som ikke er en del av de større byområdene fått begrensede muligheter å gjennomføre tilretteleggende tiltak for gående og syklende. Den erstattes av en ny tilskuddsordning som muliggjør gode grep for økt aktiv transport i hele landet.

1320/66	Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljøer	23,6	250	Det foreslås bevilget 250 mill. kr for tiltak som bidrar til økt måloppnåelse av det nasjonale målet om 80 % andel gåing og sykling til skoler. Kommuner i hele landet kan søke.
1322/01 (ny)	Nasjonalt sekretariat for aktiv transport	-	10	Regjeringen etablerer et midlertidig organ for høyere måloppnåelse på når det gjelder de nasjonale målene for økt aktiv transport.
1332/66	Belønningsmidler til byvekstavtaler: gange- og sykkeltiltak (ny)	-	2 000	Det settes av 2 mrd. kr. til gange- og sykkeltiltak i belønningsmidler til byvekstavtaler.
1332/66	Mindre investeringstiltak på kommunal vei og fylkesvei i byvekstavtaler: gange- og sykkeltiltak (ny)	-	500	Det settes av 500 mill. kr. til mindre investeringstiltak i gange og sykkel.
1332/66	Tilskudd til mindre byområder utenfor ordningen med byvekstavtaler: gange- og sykkeltiltak (ny)	-	100	Det settes av 100 mill. kr. til tilskudd til gange- og sykkeltiltak til mindre byområder.